

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักการสำคัญพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย คือการเลือกตั้งที่มีความบริสุทธิ์ยุติธรรม ซึ่งมีความสำคัญในด้านการเป็นกระบวนการคัดกรองตัวบุคคลของประชาชน เพื่อสรรหาผู้แทนที่ดีที่สุดเข้าไปในสภาและรัฐบาล เป็นการมอบอำนาจอธิปไตยของปวงชนให้เข้าไปใช้อำนาจแทนในการจัดตั้งรัฐบาลและตรากฎหมายเพื่อแก้ปัญหาทุกข์สุขของประชาชน และเป็นการแสดงความเสมอภาคเท่าเทียมกันของประชาชน แต่ละปัจเจกบุคคลมีเสียงเท่ากัน (One Man One Vote) ไม่ว่ายากดีมีเงินมีฐานะและสถานะทางสังคมต่างกันอย่างไร ประชาชนแต่ละคนสามารถแสดงความคิดเห็นอิสระเสรี มีความนิยมชมชอบนโยบายตัวบุคคลและพรรคการเมืองใดก็ได้ และแสดงออกโดยการเลือกตั้งอย่างเสรี อีกทั้งประชาชนสามารถเลือกอนาคตของตัวเองได้ตามแนวทางการพัฒนาของพรรคการเมืองที่ประกาศตัวเป็นนโยบายของพรรค ด้วยความสำคัญของการจัดการเลือกตั้ง รัฐจึงจำเป็นต้องจัดการบริหารการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยอย่างดี มีประสิทธิภาพบริสุทธิ์ยุติธรรมและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งให้มากที่สุด

หลังเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ประชาชนชาวไทยได้เริ่มใช้วิธีสรรหาตัวแทนมาบริหารประเทศ โดยผ่านการเลือกตั้ง นับจากนั้นเป็นต้นมา สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476-2539 และมีรูปแบบการเลือกตั้งที่แตกต่างกันไป ได้แก่ การเลือกตั้งทางอ้อม การเลือกตั้งทางตรง การเลือกตั้งแบบรวมเขต การเลือกตั้งแบบรวมเขตเรียงเบอร์ (เขตจังหวัด) การเลือกตั้งแบบผสมระหว่างแบ่งเขตกับรวมเขต สำหรับรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540 ซึ่งได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรูปแบบใหม่ เป็นการเลือกตั้งแบบผสม หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “การเลือกตั้งระบบใหม่” คือการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (One Man One Vote) จำนวน 400 คน จาก 400 เขตเลือกตั้ง (เขตเลือกตั้ง 1 เขต มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ 1 คน) และแบบบัญชีรายชื่อ (Party List) จำนวน 100 คน จากทั่วประเทศ โดยพรรคจะส่งรายชื่อผู้สมัครด้วยวิธีเรียงลำดับไม่เกินพรรคละ 100 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2543, หน้า 7)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2554 มาตรา 95 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมี

สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อใดรายชื่อหนึ่งเพียงบัญชีเดียว และให้ถือเขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง

มาตรา 96 บัญชีรายชื่อผู้รับสมัครเลือกตั้งตามมาตราที่ 95 ให้พรรคการเมืองจัดทำขึ้น พรรคการเมืองละหนึ่งบัญชี ไม่เกินบัญชีละหนึ่งร้อยยี่สิบห้าคน และให้ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนวันเปิดสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองใดที่ได้ยื่นไว้แล้ว ถ้าปรากฏว่าก่อนหรือในวันเลือกตั้งมีเหตุไม่ว่าด้วยประการใดที่มีผลให้บัญชีรายชื่อของพรรคนั้นมีจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อไม่ครบตามจำนวนที่พรรคการเมืองนั้นได้ยื่นไว้ ให้ถือว่าบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นมีจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อเท่าที่มีอยู่ และในกรณีนี้ให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่

มาตรา 98 การคำนวณสัดส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่จะได้รับการเลือกตั้ง ให้นำคะแนนที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับการเลือกตั้งมารวมกันทั้งประเทศ แล้วคำนวณเพื่อแบ่งจำนวนผู้ที่จะได้รับเลือกตามเกณฑ์คะแนนที่คำนวณได้เรียงตามลำดับหมายเลขในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งวุฒิสภา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งในแบบบัญชีรายชื่อ โดยพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยจะจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครไว้เพียงบัญชีเดียว เรียงลำดับจำนวนไม่เกิน 125 รายชื่อ รายชื่อใครจะอยู่ลำดับใดนั้นขึ้นอยู่กับแต่ละพรรคจะดำเนินการ การเลือกตั้งแบบนี้ถือประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง หมายถึงทั้งประเทศจะมีผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อชุดเดียวกัน

การลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้ทำเครื่องหมายกากบาทเลือกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเพียงพรรคเดียว ได้เพียงหมายเลขเดียวหรือเบอร์เดียว นั่นก็หมายถึงผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งได้ตัดสินใจในสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อในสังกัดพรรคการเมืองที่ชื่นชอบนั่นเอง ส่วนที่ว่าพรรคใดจะได้สมาชิกสภาผู้แทนแบบบัญชีรายชื่อจำนวนเท่าใดก็ขึ้นกับว่าพรรคนั้น ๆ จะได้รับคะแนนเป็นจำนวนมากน้อยเท่าใด โดยผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งต้องมาจากบัญชีรายชื่อตามลำดับจนกว่าจะครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองได้รับ (คณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2554)

ผู้วิจัยเห็นความสำคัญว่าการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อเริ่มใช้กับประเทศไทยเป็นครั้งแรกเมื่อปี 2540 โดยกำหนดให้แต่ละพรรคส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ 100 คน และต่อมาปี 2550 ได้เปลี่ยนมาใช้ระบบสัดส่วน โดยแบ่งเขตเลือกตั้งระบบเลือกตั้งเป็น 8 เขต แต่เนื่องจากระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ ปี 2540 มุ่งประสงค์ทำให้เกิดพรรคการเมืองขนาดใหญ่ และขจัดพรรคการเมืองขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยกำหนดให้พรรคการเมืองที่ได้คะแนนบัญชีรายชื่อไม่ถึง 5 % จะไม่ได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเลย และทำให้พรรคใหญ่อย่างเช่น พรรคไทยรักไทย ได้คะแนนจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มากเกินความเป็นจริง และพรรคขนาดกลางและพรรคขนาดเล็ก ได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร น้อยเกินจริง ได้ซึ่งผิดกับเจตนารมณ์ของประชาชนในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

ในปี 2554 จึงได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้กลับมาใช้ระบบบัญชีรายชื่อ เหมือนปี 2540 แต่ให้เพิ่มจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เป็น 125 คน โดยปรับลดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตจาก 400 คน ให้เหลือ 375 คน รวมเป็น 500 คน ซึ่งจะสังเกตได้ว่าวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแบบบัญชีรายชื่อมีการเปลี่ยนแปลงไปในทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง

ผู้วิจัยให้ความสำคัญของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งวุฒิสภา พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2554 ว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นอย่างไร

จังหวัดชลบุรีมีประชากรจำนวน 1,316,293 คน จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวม 961,466 คน แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น 8 เขตเลือกตั้ง ในที่นี้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเฉพาะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเฉพาะเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย ตำบลนาป่า ตำบลสำนักบก ตำบลหนองรี ตำบลหนองข้างคอก ตำบลห้วยกะปิ ตำบลเหมือง ตำบลแสนสุข ตำบลบ้านปึก ตำบลอ่างศิลา และตำบลเสม็ด จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 120,964 คน

ผู้ศึกษาเห็นว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมามีพรรคการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ในเขตนี้จำนวน 10 คน ซึ่งมากกว่าเขตเลือกตั้งอื่น ๆ ในจังหวัดชลบุรี ประกอบกับผลคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและคะแนนแบบบัญชีรายชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้งมีคะแนนที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ

| ผู้สมัครรับเลือกตั้ง      | สังกัดพรรค            | แบบแบ่งเขต | แบบบัญชีรายชื่อ |
|---------------------------|-----------------------|------------|-----------------|
| นายสุชาติ ชมกลิ่น         | พลังชล                | 33,687     | 19,829          |
| พล.ต.ต.วีระ อนันตกุล      | ประชาธิปัตย์          | 29,582     | 36,310          |
| นายสง่า ธนสงวนศักดิ์      | เพื่อไทย              | 17,510     | 21,430          |
| นายศุภโชค ทวีวัฒน์        | รักษ์สันติ            | 532        | 1,028           |
| นางลภัสรดา เกตุมนตรี      | ชาติพัฒนาเพื่อแผ่นดิน | 384        | 154             |
| นายกวี กมลวัชย์           | ชาติไทยพัฒนา          | 204        | 246             |
| นายกิจ ไกรทิพย์บดี        | การเมืองใหม่          | 85         | 97              |
| นายจักรพล วิชรเสวีกุล     | พลังคนกีฬา            | 60         | 37              |
| นายวิชาญ จิระเวชาวรกิจ    | เพื่อฟ้าดิน           | 44         | 21              |
| นายปณณพัฒน์ นิธิศิริจรรยา | มาตุภูมิ              | 44         | 256             |

จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี  
ต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ข้อค้นพบจากงานศึกษานี้ จะช่วยให้มองเห็นภาพรวมของความคิดเห็นของประชาชน  
กับผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง ที่มีต่อการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ การมองเห็นภาพความสำคัญของการ  
เลือกตั้งในสายตาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มต่าง ๆ จะทำให้เกิดความเข้าใจในตัวผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และ  
จะนำไปสู่แนวทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยได้อย่างตอบสนองหรือสอดคล้องกับ  
ภาพการรับรู้และความคิดเห็นของประชาชนได้มากยิ่งขึ้น

## วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี ต่อการเลือกตั้ง  
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรีต่อ  
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ จำแนกตาม อาชีพ การศึกษา จำนวนครั้งของ  
การมาใช้สิทธิ สมาชิกพรรคการเมือง และการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

## สมมติฐานการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานของการศึกษาวิจัยว่า

1. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร  
แบบบัญชีรายชื่อปี 2554 แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ปี 2554 แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ปี 2554 แตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีจำนวนครั้งของการใช้สิทธิต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ปี 2554 แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ปี 2554 แตกต่างกัน

## ขอบเขตการวิจัย

### ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ (การเลือกตั้ง ส.ส. วันที่ 3 กรกฎาคม 2554) โดยกำหนดตัวแปรที่จะใช้ในการศึกษาดังนี้

#### 1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1.1 อาชีพ

1.2 ระดับการศึกษา

1.3 สมาชิกพรรคการเมือง

1.4 จำนวนครั้งของการไปใช้สิทธิ

1.5 การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ปี พ.ศ. 2554 ได้แก่ ด้านการสมัครรับเลือกตั้ง ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง การลงคะแนนเลือกตั้ง และการนับคะแนนและประกาศผลการเลือกตั้ง

### ขอบเขตด้านประชากร

ศึกษาเฉพาะประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 จำนวน 120,964 คน หรือ 70,618 คราวเรือน

### ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประมาณ 5 เดือน ตั้งแต่เดือน มีนาคม 2555 ถึง กรกฎาคม 2555 โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 1-31 กรกฎาคม 2555

รวมระยะเวลา 1 เดือน

### นิยามศัพท์เฉพาะ

**การเลือกตั้ง** หมายถึง การคัดเลือก การเลือก สิทธิการเลือก รวมถึงการเลือกสรรบุคคลให้เป็นผู้แทนหรือดำรงตำแหน่งด้วย

**ประชาชน** หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี

**การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง** หมายถึง การติดตามข่าวสารการเลือกตั้ง ส.ส. ในรูปแบบของสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ สถานีวิทยุ หนังสือพิมพ์ คำบอกเล่าของคนทั่วไป

**พรรคการเมือง** หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองอย่างเดียวกัน ร่วมกันจัดตั้งและจดทะเบียนเป็นพรรคการเมืองตามกฎหมาย

**สมาชิกพรรคการเมือง** หมายถึง สมาชิกของพรรคการเมืองที่ได้จัดตั้งและจดทะเบียนเป็นพรรคการเมืองตามกฎหมาย

**จำนวนครั้งของการไปใช้สิทธิ** หมายถึง จำนวนครั้งของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่เคยไปเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

**ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อ** หมายถึง ส.ส. ที่มาจากการเลือกตั้งในแบบบัญชีรายชื่อ โดยพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัคร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อจะจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครไว้เพียงบัญชีเดียวเรียงลำดับจำนวนไม่เกิน 125 รายชื่อ

**ผู้สมัคร** หมายถึง ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

**เขตเลือกตั้ง** หมายถึง ท้องที่ที่กำหนดเป็นเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตที่ 1 จังหวัดชลบุรี คือ ตำบลนาป่า ตำบลสำนักบก ตำบลหนองรี ตำบลหนองข้างคอก ตำบลห้วยกะปิ ตำบลเหมือง ตำบลแสนสุข ตำบลบ้านปึก ตำบลอ่างศิลา และตำบลเสม็ด

**สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร** หมายถึง ตัวแทนของประชาชนที่ได้รับเลือกตั้งมาทำหน้าที่ในสถานิติบัญญัติ โดยประชาชนเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

**แบบรวมเขต** หมายถึง การเลือกตั้งที่กำหนดรวมพื้นที่ของแต่ละจังหวัดเป็นเขต การเลือกตั้งเดียวจะมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกี่คนก็ตาม

**แบบแบ่งเขต** หมายถึง การเลือกตั้งที่แบ่งพื้นที่ออกเป็นเขต ๆ ตามจำนวนประชากรและในแต่ละเขตให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เพียง 1 คน

**แบบผสม** หมายถึง การเลือกตั้งที่มีการแบ่งเขตแต่เป็นเขตขนาดใหญ่ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน 3 คน

**คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง** หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งต้องมีคุณสมบัติ ประกอบด้วย มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยไม่น้อยกว่าห้าปี, มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง, มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

**หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร** หมายถึง การกิจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญที่สำคัญ ได้แก่ ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและประชุมรัฐสภา เสนอร่างพระราชบัญญัติ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ควบคุมการตรากฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เสนอชื่อบุคคลและพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งประธานสภาผู้แทนราษฎร และเสนอชื่อบุคคลและพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี

**การสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ** หมายถึง หัวหน้าพรรคหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากหัวหน้าพรรค ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่พรรคการเมืองได้จัดทำขึ้น โดยเรียงลำดับรายชื่อผู้สมัครตามลำดับหมายเลข จำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบห้าคน ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวันเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งหนังสือยินยอมของผู้สมัคร เงินค่าธรรมเนียมคนละห้าพันบาท และหลักฐานการสมัครอื่นให้ครบถ้วนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ซึ่งจะใช้วิธีการจับสลากระหว่างพรรคการเมืองที่มาพร้อมกันเพื่อถือเป็นหมายเลขประจำตัวผู้สมัครของพรรคการเมืองนั้น

**ค่าใช้จ่ายและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง** หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้ง ค่าจ้างแรงงาน ค่าเช่า ค่าจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการโฆษณาหาเสียง ค่าสาธารณูปโภค และค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการหาเสียงเลือกตั้ง ด้วยค่าใช้จ่ายและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือไม่เป็นเหตุให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างไม่สุจริต โดยกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายไม่เกิน 1.5 ล้านบาทคูณด้วยจำนวนผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ กรณีผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อได้ใช้จ่ายไปเพื่อการเลือกตั้งเป็นจำนวนเท่าใด ให้นำรวมเป็นค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองด้วย

**การลงคะแนนเลือกตั้ง** หมายถึง การให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้ง แสดงตนต่อคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง โดยใช้บัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายและมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร ในหน่วยเลือกตั้งที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ และรับบัตรเลือกตั้งเพื่อไปลงคะแนนเลือกตั้งในคูหา โดยให้ทำเครื่องหมายกากบาทลงในช่องทำเครื่องหมายของพรรคการเมืองในบัตรเลือกตั้ง และนำบัตรเลือกตั้งที่พับแล้วใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้งด้วยตนเองต่อหน้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ในวันเลือกตั้ง ตั้งแต่เวลา 08.00 นาฬิกา ถึงเวลา 15.00 นาฬิกา

**การนับคะแนนเลือกตั้ง** หมายถึง ขั้นตอนและวิธีการนับคะแนนจากบัตรเลือกตั้ง โดยให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเป็นผู้นับคะแนนบัตรเลือกตั้ง ที่มีผู้ลงคะแนนในบัตรตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ณ ที่เลือกตั้งโดยเปิดเผย

**การรวบรวมผลการนับคะแนน** หมายถึง การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง รวมนับคะแนนเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของทุกหน่วยเลือกตั้ง และรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะรวบรวมผลคะแนนเลือกตั้งจากทุกเขตเลือกตั้ง แล้วส่งผลการรวมคะแนนดังกล่าวให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อได้รวมคะแนนแล้วจะดำเนินการคำนวณสัดส่วนเพื่อหาผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

**การประกาศผลการเลือกตั้ง** หมายถึง คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งว่าผู้ใดเป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และส่งผลการเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของทุกพรรคการเมือง ไปยังประธานรัฐสภาเพื่อทราบโดยเร็ว และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ กรณีศึกษา เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อทราบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ จำแนกตามอาชีพ การศึกษา จำนวนครั้งของการมาใช้สิทธิ สมาชิกพรรคการเมืองและการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง
3. เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานเพื่อใช้ในแก้ปัญหา พัฒนาการเลือกตั้งให้เป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส และยุติธรรมต่อไป

### กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยผู้วิจัยนำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งวุฒิสภา พ.ศ. 2554 มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้



## ตัวแปรอิสระ

## ตัวแปรตาม

1. อาชีพ
2. ระดับการศึกษา
3. สมาชิกพรรคการเมือง
4. จำนวนครั้งของการไปใช้สิทธิ
5. การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง



ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่ง

วุฒิสภา พ.ศ. 2554 ในด้าน

1. ด้านการสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ (หมวดที่ 1 ส่วนที่ 5)
2. ด้านค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีหาเสียงเลือกตั้ง (หมวดที่ 1 ส่วนที่ 6)
3. ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง (หมวดที่ 1 ส่วนที่ 7)
4. ด้านการนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง (หมวดที่ 1 ส่วนที่ 8)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย